

Használatiminta-oltalom

A használati minták oltalmáról az 1991. évi XXXVIII. törvény rendelkezik.

Használatiminta-oltalomban részesülhet valamely tárgy kialakítására, szerkezetére vagy részeinek elrendezésére vonatkozó megoldás, ha

- új,
- feltalálói lépésen alapul és
- iparilag alkalmazható.

Nem részesülhet mintaoltalomban a fenti megfogalmazásnak megfelelően

- a termék esztétikai kialakítása,
- állat- és növényfajták,
- vegyi termékek és eljárások,
- üzleti tervek, játékszabályok.

Használatiminta-oltalmat a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalához benyújtott bejelentésben lehet igényelni. A bejelentésnek a bejelentési kérelemben túl tartalmaznia kell a minta leírását az igénypontokkal és a minta ábrázolását, az alaki előírásoknak megfelelően. Egy bejelentésben csak egy minta oltalmát lehet kérni.

A használati minta újdonsága

Új a minta, ha nem tartozik a technika állásához. A technika állásához tartozik mindaz, ami az elsőbbségi időpont előtt írásbeli közlés vagy belföldi gyakorlatbavétel révén bárki számára hozzáférhetővé vált. Nem tartozik a technika állásához a bejelentő vagy jogelődje részéről vagy hozzájárulásával, illetve a bejelentő vagy jogelődje jogainak megsértésével történt közlés vagy gyakorlatbavétel, ha az az elsőbbség napját nem több, mint hat hónappal előzte meg. Feltalálói lépésen alapul a minta, ha a technika állásához képest a mesterségben járatos személy számára nem nyilvánvaló.

A használatiminta-oltalom jogintézménye azáltal, hogy az oltalom elnyeréséhez szükséges alkotói szint nem a szakemberhez, hanem a mesterségben járatos személyhez viszonyítva került megállapításra, lehetővé teszi a szabadalmazható találmány színvonalát el nem érő, de szellemi alkotótevékenységen alapuló műszaki megoldások védelmét is.

Iparilag alkalmazható a minta, ha valamely iparágban – ideértve a mezőgazdaságot is – előállítható vagy használható.

A használatiminta-oltalom időtartama

A mintaoltalom a bejelentés napjától számított tíz évig tart.

A mintaoltalom tartamára évenként – külön jogszabályban meghatározott – fenntartási díjat kell fizetni.

A használatiminta-oltalom tartalma

A mintaoltalom alapján a mintaoltalom jogosultjának kizárólagos joga van arra, hogy a mintát hasznosítsa, illetve hasznosítására másnak engedélyt (licenciát) adjon. A kizárólagos hasznosítási jog kiterjed a minta szerinti termék gazdasági tevékenység körében való előállítására, használatára, behozatalára és forgalomba hozatalára. Kizárólagos hasznosítási joga alapján a mintaoltalom jogosultja bárkivel szemben felléphet, aki engedélye nélkül hasznosítja a mintát.

A használatiminta-oltalom terjedelme

A mintaoltalom az olyan termékre terjed ki, amelyben az igénypont összes jellemzője megvalósul, vagy amelyben egy vagy több igényponti jellemzőt egyenértékű jellemzővel helyettesítettek. Egy jellemző egy másikkal egyenértékű, ha lényegében ugyanazt a feladatot lényegében ugyanolyan módon és eredménnyel látja el. Az igénypontokat csak a leírás és a rajzok alapján szabad értelmezni.

A használatiminta-oltalom területi hatálya

A használati minták nemzeti lajstromozása csak Magyarország területére biztosít oltalmat.

A külföldi jogszerzést segíti elő a Szabadalmi Együtműködési Szerződés, melynek keretein belül egyetlen nyelven, egy helyen (Magyarországon a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalánál) benyújtott bejelentéssel megindítható a szabadalmi vagy használatiminta-oltalmi eljárás akár valamennyi szerződő államban.